

Utbildningsnämnden

Medborgarförslag - ändrad mätning i skolvalet

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden avslår medborgarförslaget eftersom det innebär en ökad risk för en icke förutsägbar och likvärdig hantering av skolansökningar, samt en ökad administration.

Sammanfattning

I medborgarförslaget föreslås att skolornas mätpunkter som används i skolvalet vid beräkning av relativ närhet ska vara de platser där de faktiska skolbyggnaderna ligger och i de fall en skola består av fler byggnader där flest antal elever/årskurser har sin hemvist. Förslaget innebär att insamling av underlag och olika bedömningar skulle behöva göras, vilket ger en ökad risk för en icke likvärdig hantering av skolansökningar samt en ökad administration. Detaljerad reglering försvårar också möjligheterna att erbjuda elever skolplacering vid olika tidpunkter. Mot den bakgrunden avslås medborgarförslaget.

Förslagen i medborgarförslaget

I medborgarförslaget föreslås att skolornas mätpunkter som används i skolvalet vid beräkning av relativ närhet ska vara de platser där de faktiska skolbyggnaderna ligger och i de fall en skola består av fler byggnader där flest antal elever/årskurser har sin hemvist.

Utbildningsenhetens utredning och bedömning

Det är utbildningsnämnden i Nacka som beslutar om skolplacering för barn i förskoleklass och grundskola. Utbildningsnämnden i Nacka har fastställt en riktlinje, *Riktlinje för placering i förskoleklass och grundskola*, som visar hur tillämpningen av skollagen sker. I enlighet med skollagen är Nacka kommuns huvudprincip att en elev ska få skolplacering på den skola som vårdnadshavarna önskar. I ett läge när antalet förstahandssökande överstiger antalet tillgängliga platser behöver ett urval göras. För att säkerställa att ingen elevs berättigade krav på en placering nära hemmet åsidosätts tillämpas principen om relativ närhet. Vid beräkning av relativ närhet mäts olika avstånd; dels det mellan elevens folkbokföringsadress och den sökta skolan, dels det mellan elevens folkbokföringsadress och den alternativa skolan.

Som skrivs i medborgarförslaget finns det inte angivet i skollagen vilken mätpunkt en skola ska ha vid kommunens beräkning av relativ närhet. I riktlinjen preciserar inte heller

utbildningsnämnden hur mätningarna ska göras eller vilken mätpunkt som ska användas för skolorna. Angående mätning av avstånd står:

Avståndet mäts som gångavstånd i meter mellan elevens folkbokföringsadress och skola. Vid beräkning av relativ närhet sker avrundning till närmaste hundratal meter. Vid mätning av absolut närhet sker ingen avrundning. Samma digitala kartverktyg används för alla elever.

I Nacka kommuns skolval till höstterminen 2020 (skolvalsperioden i januari och en bytesomgång i april) valde utbildningsenheten att som mätpunkt för respektive skola använda skolans huvudentré, oavsett om en skola består av flera byggnader och oavsett vilka årskurser/stadier som har sin huvudsakliga undervisning i den byggnad där huvudentrén är. Vid mätningarna och beräkning av relativ närhet användes en skolplaceringstjänst (Mitt skolval) som kopplades till Nacka kommuns GIS-karta.

Skolplaceringar görs under hela året; för elever som flyttar in till kommunen och för de elever som ansökt om att byta skola under pågående termin. Dessa skolplaceringar görs också utifrån skollagen och bestämmelserna enligt riktlinjen. Vid dessa tidpunkter har utbildningsenheten inte tillgång till samma skolplaceringstjänst som under skolvalet utan använder en karttjänst tillgänglig på webben (Google maps). Mätningarna har då gjorts utifrån skolans adresspunkt.

Utbildningsenheten anser att den modell som använts i 2020 års skolval har fungerat väl och ser inte att medborgarförslaget skulle innebära några fördelar.

Att inför varje skolval bestämma mätpunkt för de olika skolorna beroende på hur många elever som vistas i de olika skolbyggnaderna det aktuella året skulle innebära insamling av uppgifter och olika bedömningar. Är det exempelvis antalet nyantagna elever på skolan eller antalet befintliga elever som avgör från vilken skolbyggnad mätningen ska göras? Hur gör man om en skolas organisation inte är klar vid tillfället då man bestämmer mätpunkt eller i de fall skolan senare ändrar sin organisation? Med fler avvägningar och bedömningar ökar risken för ett icke förutsägbart, säkert och likvärdigt skolplaceringsförfarande. Dessutom skulle det arbete som förslaget innebär kräva en ökad administration.

Att utbildningsenheten i skolvalet använt skolornas huvudentré som mätpunkt – oberoende av vilka klasser/årskurser/stadier som vistas i den byggnaden – är just för att säkerställa likvärdighet i samtliga mätningar. En standardiserad mätpunkt gör att inga elever gynnas eller missgynnas utifrån vilken del av skolbyggnaden deras klass/årskurs planeras vistas i. Antagning till en skola görs till alla årskurser som finns på den skolenheten och mätpunkten ska fungera för alla och över tid. Att ha skolans mätpunkt där ”flest antal elever vistas” skulle leda till felaktigheter i de fall en skola gör ändringar i sin organisation genom att byta hemvist för olika årskurser. Det viktiga är att mätningarna och urvalet görs likvärdigt för alla elever. Likvärdigheten säkras genom att genomgående använda en standardiserad mätpunkt vid respektive placeringstillfälle.

Utbildningsenheten vill inte heller vara beroende av ett visst skolplaceringsverktyg i vilket man i detalj kan bestämma mätpunkter. Då skulle det inte vara möjligt att göra urval av elever vid olika tidpunkter, vilket behövs för att kunna placera elever som till exempel ansöker om byte under skolåret. Möjligheten att använda andra verktyg, så som Google maps, behöver finnas kvar. Utbildningsnämnden bör därför inte i detalj reglera i Riktlinjen vilka exakta mätpunkter som ska användas utan lämna utrymme åt utbildningsenheten att bedöma vad som är lämpligast, gärna i samråd med huvudmannen för de kommunala skolorna.

Med anledning av ovanstående anser utbildningsenheten att det inte finns skäl att i riktlinjen skriva in att skolornas mätpunkt ska vara i den del av skolan där flest elever har sin hemvist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut innebär inga konsekvenser för barn.

Bilaga

Medborgarförslag om ändrad mätning i skolvalet.

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Linda Sundelin
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten